

Bratři a sestry,

s Ježíšem cesta dvou poutníků do Emaus rychle uběhla. Zatím jej nepoznávají, ale on je přesto s nimi, jde po jejich boku. Na chvíli se k nim připojil, nečekán ani nevolán, aby je vyslechl, povzbudil a vykládal jim Písma. A už v té chvíli se v nich něco začalo měnit. Jen ještě tu změnu nedovedou pojmenovat. Dojdou do blízkosti vesnice – a on jakoby chtěl jít dál. A i když se připojil nečekán a nevolán – zde je to jinak. V této chvíli nechává na nich, zdali jej pozvou, aby zůstal, nevnucuje se. Jakoby chtěl jít dál ... ale jen jakoby. Ve skutečnosti Pán čeká na pozvání, na zájem, na jejich touhu po společenství... Jako bychom slyšeli jeho nevyslovenou otázku: Tak co teď, co uděláte? Chcete být se mnou dál, nebo vám to stačilo jen na chvíli?

Během života nacházíme ve víře pomoc a povzbuzení. Slýcháme kázání farářů a máme z nich větší či aspoň menší užitek. Čteme Písmo. Ale s přibývajícím časem života se někdy měníme. Najednou míváme pocit, že si už nechceme nikým do života nechat mluvit. Nadšení a hlad po duchovních věcech se kamsi vytrácí. A najednou jdeme životem jakoby bez potřeby duchovního směřování. Párkrát jsem od lidí o někom slyšel: Vždyť on kdysi tak hořel ... a dnes? Ano, můžeme jít jistě sami dnem i temnou nocí, můžeme koneckonců jít sami i údolím stínů smrti. Kristus se nám nevnucuje. Není to žádný guru, který by nás chtěl k sobě poutat, pokud o to nestojíme...

Těch dvou učedníků se tohle ale netýká. Oni zatouží po tom být s ním dál. Tuší, že to, co je v životě opravdu důležité a potřebné, přijmou jedině od něho. Pokud tohle zavčas pochopíme i my, pak na tu jeho nevyslovenou nabídku smíme jako oni zavolat: „Zůstaň s námi, Pane, vždyť už je k večeru a den se schyluje. Na první poslech to může vyznít tak, že mají oni o něho starost. Je už večer, za chvíli je tma a ve tmě se špatně putuje. Kam bys šel? Jenže brzy bude jasné, že těmi potřebnými jsou oni....

Jeho kázání v nich probudilo touhu být s ním, mít s ním společenství – a o to víc, když nastává noc a tma. Ti učedníci zvoucí Ježíše k sobě už nejsou tak zchromlí, tak zmrzlí, tak sevření. Jeho kázání jim pomohlo překonat beznaděj a pocit, že je vše v troskách.

Poslední dějství se odehrává u stolu. Při společném stolování přejímá, doposud pro učedníky ten neznámý – roli hostitele. Láme chléb a žehná mu. A při tomto lámání chleba se dává poznat. Tu se jim otevřely oči a poznali ho. To je Pán! Jejich oči najednou nejsou drženy. Šupiny z nich padají. Je to skutečně Ježíš. Lámání chleba – to bylo přece také znamení jeho smrti! Teď pochopili- jejich smutek a trápení nebyly marné. Nebylo marné ani jejich tázání. Je s nimi Ježíš a je živý. On sám to přece zaslíbil: „Kde se dva neb tři sejdou v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich.“ Sotva by se ukázal těm, kteří by se nad jeho smrtí netrápili, a neptali se po jejím smyslu.

Možná jsme si bratři a sestry všimli, že v tom zvláštním, tajuplném ději jsou skryty naše křesťanské bohoslužby. Zpověď, kázání, a nakonec viditelné znamení Kristovy smrti, Večeře Páně. Tato večeře, to je zpřítomnění Kristovy oběti. Ale v tomto tajuplném a hlubokém příběhu se odehrává ještě něco jiného. Zpřítomňuje se království Boží. Některé jeho rysy již nyní na zemi probleskují naší všedností. Ježíš stoluje se svými učedníky, a vlastně jen s malou skupinkou z nich. Začíná se naplňovat to, co měl on sám na mysli, když při poslední večeři před ukřižováním pověděl, že s učedníky bude slavnostně stolovat až v Království Božím.

V tuto chvíli nastal zlom a něco z těch posledních Božích věcí se stalo skutečností již v tomto životě.

V živém Hostiteli, který je sytí, poznávají učedníci ukřižovaného. Současně se ale setkali s mocí Stvořitele, který jako milosrdný Otec zachraňuje hříšné děti, ty, kteří byli pro jeho království mrtvi a ožili, byli zatraceni a jsou nalezeni. Ve starověku na Blízkém východě hostitel ručil svým životem za bezpečí a život svých hostů. Ježíš je hostitel, který za každého z nás ručí svým životem a sytí nás nejen pro naši časnost, ale i pro věčnost.

Tady máme vědět, jak těsně spolu obě scény souvisí. Kdyby se k nim nepřipojil už na cestě, kdyby k nim nemluvil, kdyby jim nekázal, ani by s nimi pak neseděl u stolu a chléb nelámал. On je Pánem, který zve k hostině, Pánem, který zve ke sdílení pokrmu ... a oni jsou obdarovanými hosty.

Ježíš láme chléb a rozdává jim – a oni jej poznávají. Někdy když slyšíme kázání, nemusíme za ním nutně rozpoznat Kristovo slovo. A to, i když nás třeba osloví. Něco jakoby nám v tom bránilo. Pěkně jste kázal, pane faráři ... Ale pokud pak následuje lámání chleba, pokud po slyšeném slově vstaneme a jdeme ke Svaté večeři Páně, a přesto v tom dění živého Krista ani pak nepoznáme, pak už k tomu žádný jiný, větší a silnější prostředek na této zemi neexistuje.

Jenže – to je třeba ještě říci, doposud jsme zde na tomto světě a nemáme Krista stále po ruce. Už už jej učedníci mohli držet za kabát ... ale on zmizel jejich zrakům. Doposud zůstává skryt, i když je živý. Ve svém životě víry musíme doposud počítat s tím, že Krista vírou ve svátostném dění rozpoznáváme, ale přesto ho nemáme automaticky při sobě. Ano, Bůh v Kristu je s námi. Skrze slovo a svátosti. Ale jinak nám dál zůstává jen jako tajemství. Vzkříšený Ježíš je jiný, nežli když s učedníky chodil po zemi.

Učedníci už jej zase nevidí, ale ví, že se s ním setkali. Najednou je jim jisté, že to byl od začátku on. Copak nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma? Vždyť už tenkrát jsme ho mohli a měli poznat ! Vědí dále, že už nejsou hladoví, ale nasyceni chlebem, který on rozdělil.

Až teprve zpětně poznávají Kleofáš a jeho přítel, kdo byl zdrojem té ohromné změny v jejich nitrech. Copak nám srdce nehořelo? Jaké to je, když člověku hoří srdce? Jaké to je, když ve vašem nitru zahoří oheň? Tak třeba pocítíte lásku, nadšení, cosi nebývale silného a ani hned netušíte odkud a z jakého zdroje to plyne. Projede vámi mohutný proud radosti, možná vám do očí vyhrknou slzy, možná se vám zatočí hlava, najednou se vám rozsvítí. A mizí smutek, temnota a zklamání a rozhoří se naděje a víra. Cosi úžasného se s vámi najednou děje. Znáte to? Jakási velká síla se vás zmocnila, síla, které je osvobozující a vy najednou vidíte věci v novém světle. To je přece Pán ...

Ani my nejsme sami. Ježíš je sice mimo náš dosah, není nám po ruce, kdykoli si zamaneme, ale je přesto neuvěřitelně blízko. A také my, stejně jako ti učedníci, chceme tyto věci vzájemně sdílet s druhými. Učedníci jdou zpět do Jeruzaléma, tam odkud prchali. Nyní se už návratu nebojí. Ví totiž, že oběť Kristova měla smysl. Cesta zklamání se mění v cestu radosti a naděje. Opět se pro ně Jeruzalém stane městem pokoje.

To je emauzské poselství i pro nás dnes – Kristus je živ a přítomen. Smíme jej poznávat ve slovu a svátostech. Je přítomen svrchovaně a všude tam, kde být chce. Důvěřujme mu právě nyní – on má moc i dnes měnit naše cesty smutku v cesty radosti. Amen.

Modlitba: Pane, ty jsi se zjevil svým učedníkům, dal jsi se jim poznat v něčem tak obyčejném jako je chléb. Jakkak by to i nám nemělo stačit k tomu, abychom tě rozpoznali i my – právě nyní a tady – u tvého prostřeného stolu ? Amen.